

מסכת הוריות

ובמסכתא הקטנה הזאת שהיא רק בת י"ד דפים יש בה היסודות היותר נחוצים לגבי ימי עמינו ולהצרים אשר עליהם סובב שערי לאומית ישראל.

ולא רק מסכתא הקטנה הזאת אך כל המסכתות הקטנות בכמותם המה גדולות במיוחד באיכותם הלאומי כמו שקלים הוריות עדיות כריתות ערכין תמורה מעילה תמיד מדות, והמה נזנחים לדאבון לבבנו מרוב הלומדים וזה מפני חסרון הרגש הלאומי לדאבון לבבנו בהתלמיד חכם הגלותי שאפילו בהמסכתות הגדולות לא מענין להם רק החלק ההלכותי והמוסרי לא החלק הלאומי אשר בכלן.

והיה באמת סבות גלותיות לזה אך עתה כאשר אנו ב"ה בפרק התחיה ומארבע הרוחות באה הרוח הלאומי ונפח רוח חיים בקרב כל מפלגי אומתנו מפלגה ומפלגה לפי עצמיותה עלינו להקים גם התורה הזאת אשר ב"ה אשר זכני בהדפסת ספרי.

(חידושי הרח"ה, הרב חיים הירשנזון)

מסכת הוריות מצאתיה דומה לכפיפה שאין לה אוזנים, כי היא ערום ועריה בחוסר כל מה שנמצא בשאר מסכתות, הן מן תוספות, הן מן מראה מקומות על הגמרא, הן מן תיקוני טעויות הרבה שיש בה, והיא מסכתא חמורה מאד.

(באר שבע, הקדמה)

יען מעולם שמעתי וראיתי מסכת הוריות עזובה ונטושה ומונחת בקרן זווית, עד שכמעט אין דורש ואין מבקש לה, לעצם החומריות שייחסו לה, עד שנעשית למשל, ומרגלא בפומי דאינשי אם ירצה איש לכנות דבר חומרי ועמוק וסתום יאמר ראה נא כהוריות הוא זה.

(רבי בצלאל רנשבורג, הקדמה לספרו הורה גבר)

מנהג קדום בפרעשבורג מימי החת"ס שלומדים מופלגים דקרת קדישא למדו מראשית חודש ניסן עד ערב הפסח מס' הוריות, באשר יש בו י"ג דפים, כנגד י"ב נשיאים ושבת לוי. וגם משום שבפרק שני שקלו וטרו בגמ' בענין חטא הנשיא. (אלף כתב אות קנח ואות רפט)

והגאון בעל משנה שכיר (שם אות קנח) כתב בטעם הדבר, משבמס' הוריות (ו ע"ב) אמרין "הוא לחלוק כבוד לנשיאים", עיי"ש. הרי דמבואר במס' הוריות שצריך לחלוק כבוד לנשיאים, ע"כ לומדים בימי הנשיאים מס' זו.

(מתוך: שדה צופים)